

Otázka: Žahavci

Předmět: Biologie

Přidal(a): lemonek

ŽAHA VCI - CNIDARIA

- Mořští i sladkovodní živočichové, mají vakovité tělo s chapadly, jsou paprscitě souměrní, buňky jsou přizpůsobené k různým funkcím, někteří žahavci mají i orgány, diblastica

STAVBA TĚLA

- Odpovídá stadiu gastruly, povrch pokrývá jednovrstevná pokožka ektodermálního původu – tvoří ji buňky svalového epitelu a specializované **žahavé buňky (cnidocyty)** – získávání kořisti, ochrana živočicha, buňky obsahují stočené žahavé vlákno, které při podráždění vystřelí, obsahuje hypnotoxin
- Žahavci se vyskytují ve dvou formách, které se mohou střídat i v průběhu života: **polyp** – přisedlá forma, vakovité tělo, přichytný nožní terč, ústní terč u některých druhů se polyp střídavě přichycuje a odlepuje, **medúza** – pohyblivá plovoucí forma, tělo má tvar

klobouku, ústa medúzy jsou na spodní straně, chapadla tvoří věnec na okrajích klobouku, silná vrstva mezogley, láčka je rozvětvená - na okraji klobouku mají medúzy zvláštní sdružené smyslové orgány statické, chemoreceptivní a světločivné (rhopalia)

NERVOVÁ SOUSTAVA

- Difuzní - nejjednodušší typ, rozptýlená síť neuronů, neurony medúz jsou soustředěny do kruhu na obvodu

TRÁVICÍ SOUSTAVA

- Vnitřní trávicí dutina je slepá = láčka, výstelku tvoří bičíkaté buňky a sekreční buňky s trávicí funkcí
- U medúz je láčka rozvětvená - trávení i rozvod živin = **gastrovaskulární soustava** (spojení TS a CS)

1. Třída: MEDÚZOVCI - SCYPHOZOA: žijí pouze v mořích, střídání stadia polypa a medúzy, medúza je pohlavní stadium, její pohlavní orgány leží na spodní straně klobouku, vnější i vnitřní oplození, z vajíčka se vyvine plovoucí larva → přisedne (polyp) - láčka rozdělená na 4 části (nepohlavní stadium), množí se dělením (odškrcení) → medúza. Medúzovci žijí dravě, někteří světélkují a mohou svými žahavými buňkami ohrozit i člověka (talířovky - talířovka ušatá, kořenoústky - zarostlý ústní otvor, potravu nasávají, čtyřhranky - klobouk má 4 hrany, několik metrů dlouhá chapadla, polyp nemá v láčce přepážky - toxiny usmrtí i člověka)

2. Třída: POLYPOVCI - HYDROZOA: převládá polypové stadium, láčka není rozdělená, medúzová stadia mají pohlavní žlázy, okraj klobouku vytváří blanitou plachetku (nezmaři - chybí medúzové stadium, pučení, pohlavní buňky: blíže k tělu spermie, dále vajíčka, někteří jsou hermafroditi, oplození ve vodě - nezmar hnědý, zelený, medika sladkovodní, trubýši - kolonie, kterou nese na hladině jedines s plynovou žlázou, mají rozdělené funkce)

3. Třída: KORÁLNATCI - ANTHOZOA: moře, nemají medúzové stadium, polyp má láčku rozdělenou 6 nebo 8 přepážkami, pučení, dělení, pohlavní množení, někteří produkují vnitřní kostry a vnější schránky z CaCO_3 nebo z rohoviny, tvoří kolonie, nové generace staví schránky na schránky starších jedinců → vznik korálových útesů,

Osmičetní: korál červený, větvníci,

Šestičetní: houbovník, mozkovník, sasanky – nemají exoskelet, dravci, některé žijí v symbióze s raky nebo kraby

4. Třída: ŽABERNATKY - CTENOPHORA: moře, vakovité tělo, dva typy souměrnosti (paprsčitá, dvoustranná), pohybový aparát jsou destičky srostlé z brv uspořádané do 8 pruhů, gastrovaskulární soustava, statický orgán, difuzní NS, hermafroditi, pohlavní množení (tykadlovky – zatažitelná tykadla s lepivými buňkami, beztykadlovky – nasouvají kořist do láčky a tam ji tráví), jsou slepou vývojovou větví, (venušin pás, žabernatka vejčitá)

1. [Láčkovci \(Coelenterata\) – maturitní otázka](#)
2. [Žahavci – maturitní otázka z biologie](#)
3. [Žahavci – maturitní otázka z biologie \(2\)](#)